

Referat fra eldrerådsmøte tirsdag 5.desember kl. 09.00 på rådhuset

Leinesfjord 11.12 17

Tilstede: Kjell Arntsen, Kjersti Olsen, Sverre Bye, Åse Åsgård og sekretær Aslaug Bartholsen.
Forfall: Arvid Nødtvedt og (vara Harald Holmvaag).

Leder Kjell Arntsen ønsker velkommen til møte.

Leder av helse og omsorg Nina Høgli, leder av sykehjem og omsorgsboliger Anne Lise Dreyer og leder av hjemmesykepleien Sissel Grimstad, hadde i forkant av eldrerådsmøtet ytret ønske å komme i eldrerådet å orientere om omstillingsprosessen i helse og omsorg.

De ga en gjennomgang av omstillingsprosessen, som skal føre til en reduksjon av 8 stk langtids plasser i sykehjem.

Det ble stilt en del spørsmål fra eldrerådet angående prosessen og ble besvart av ledelsen.

Konklusjonen på diskusjonen med eldrerådet og ledelsen i helse og omsorg, er at eldrerådet slutter seg til formannskapetets vedtak i sak 55/17.

Eldrerådet ytrer om å få oversikt over ventelister, og oppfølging i den videre prosessen i omstillingen. Ytrer også ønske om mer informasjon om dagsentret som er etablert på Steigentunet.

Eldrerådet ber om i neste eldrerådsmøtet i Januar 2018, får en orientering fra ledelsen og kjøkkenet på Steigentunet angående kosthold.

Eldrerådet takker for orienteringen fra ledelsen i helse og omsorg.

Sak 18/17 Godkjenning av sakliste

Enstemmig godkjent.

Sak 19/17 :

Etter ønske spør leder Kjell Arntsen om han har mistillit eller tillit som leder av eldrerådet ?

Eldrerådet har enstemmig tillitt til Kjell Arntsen som leder.

Sak 20/17: Budsjetthandling

Eldrerådet har gått gjennom Arvid Nødtvedt`s klage på vedtak fattet den 24.oktober 2017.

- Tabell sykehjem (Visuell fremstilling av kapasitet og behov)
- Eldrebølgen (Sammendrag av forskningsrapport om utfordringene i eldreomsorgen)
- Eldrerådsmøte 24.oktober (Kommentarer til den vedtatte forskriften)

Disse har vært til gjennomgang, og tas til etterretning.

Arvid Nødtvedt sitt forslag til vedtak sak 55/17, ble behandlet i eldrerådsmøtet 24.10.17 og blir som det ble stemt i forrige eldrerådsmøte.

To stemmer for Arvid forslag og to stemmer for Kjell's forslag. Leder bruker sin ekstra stemme og da blir siste linje støket.

Vedlagt Arvid Nøtvedts uttalelser til budsjettbehandling, ikke realitetsbehandlet i eldrerådet ,men legges med protokoll.

Sak 21/17: Eventuelt

Julehilsen fra eldrerådet:

Fruktkurver til Steigentunet m/omsorgsboliger, Toppen eldrecenter, Røde Kors stua , Møllmoa.

Blomsterhilsen til Skagstad.

Neste møte 17.januar kl. 09.00 på rådhuset.

Møtet hevet kl. 12.15

Referent/sekretær

Aslaug Bartholsen

Referat fra Eldrerådsmøtet tirsdag 24.10.17

Leinesfjord 30.10.17

Tilstede: Kjell Arntsen, Arvid Nødtvedt , Åse Aasgård , Reidun Kvalnes (vara) og Aslaug Bartholmen
Forfall: Kjersti Olsen , Sverre Bye og Lillian Selvik (kalt inn som vara)

Da det er 4 av 5 medlemmer er eldrerådet beslutningsdyktig.

Sak 15/17: Godkjenning av sakliste og forrige referat.

Enstemmig godkjent.

Sak 16/17: Gjennomgang av «Forskrift om tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester i Steigen kommune».

Etter eldrerådsmøtet 06.09.17, ble det sendt uttalelser og kommentarer til kommunestyret.

I formannskapsmøtet ble innstillingen til sak 55/17 :

« Steigen formannskap ser ikke at det er grunnlag for å revidere vedtatt lokal forskrift for tildeling av langtidsopphold i sykehjem, vedtatt 21.06.17. Vedtak: Enstemmig som innstilling.»

Forslag fra Arvid Nødtvedt til sak 55/17

« Eldrerådet er ikke blitt hørt med sine uttalelser og anmerkninger i forbindelse med:

«Forskrift om tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester i Steigen kommune.»

Dette er beklagelig, men har valgt å lukke denne saken.»

Leder av eldrerådet forlanger den siste linjen strøket og det stemmes.

Det stemmes 2 for og 2 mot. Leder har to stemmer, og bruker den.

Siste linje blir støket.

- Eldrerådet etterspør ventelister over langtidsopphold
- Eldrerådet innkaller helse og omsorgsleder til møtet i januar 2018

Sak 16/17: Eldres dag 4.november

- Arrangeres på Steigen vertshus, fra kl. 15-18
- Sette inn annonse under lag og foreninger
- Henge opp oppslag
- Legg det ut på facebook
- Egenandel på kr. 150,-
- Åresalg
- Eldrerådet er komite
- Det må være minst 50 påmeldt for at vi arrangerer og påmelding 31.10.17

Sak 17/17 Eventuelt

Forskningsrapport fra prosjektet om å bli gammel i Steigen «Ageing at home» skal ha ett åpent møte 31.oktober.

Nytt møte, tirsdag 5.12.17 på rådhuset.

Møte hevet kl. 11.30

Sekretær/ referent
Aslaug Bartholsen

Forslag til pkt. 1 på sakslista:

Eldrerådet er ikke blitt hørt med sine uttalelser og anmerkninger i forbindelse med:

«Forskrift om tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester i Steigen kommune»

Dette er beklagelig, men har valgt å lukke denne saken

Steigen Eldreråd 24. oktober 2017

Anmerkninger til referat fra eldrerådsmøtet 24. oktober 2017

Sak 16/17:

“Gjennomgang av forskrift . . .”

Til denne saken hadde jeg innmeldt 3 dokumenter som grunnlag for gjennomgang av forskriften:

- Tabell sykehjem (Visuell fremstilling av kapasitet og behov)
- Eldrebølgen (Sammendrag av forskningsrapport om utfordringene i eldreomsorgen)
- Eldrerådet 24. oktober (Kommentarer til den vedtatte forskriften)

Dette er saksdokumenter som skulle følge innkallingen, og legges ved referatet av møtet. Dette må rettes opp.

Gjennomgang av forskriften ble aldri gjennomført, mine konkrete skriftlige kommentarer ble aldri drøftet.

Et forslag fra meg om å be Formannskapet utsette behandlingen om forskriften på grunn av at eldrerådet ikke hadde fått tid til behandling, er utelatt:

Sak 55/17 i formannskapet: (forslag)

”Sak om tildeling av langtidsplass ble ikke varslet ”i god tid” slik som lov om eldreråd krever.

Eldrerådet har ikke rukket å behandle saken til formannskapet 11. oktober 2017.

Saken utsettes til helse- og omsorgsleder har tiltrådt. Saken fortjener å bli sett på med nye øyne”.

Lederen av eldrerådet stoppet dette forslaget uten å rådføre seg med medlemmene, eller at det ble gjort møtevedtak. Dermed er eldrerådets innflytelse på vesentlige saker svekket, og denne konkrete saken lukket.

Dette fremgår ikke av referatet.

Forslaget til vedtak:

”Eldrerådet er ikke blitt hørt med sine uttalelser og anmerkninger i forbindelse med Forskrift om tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester i Steigen kommune.

Dette er beklagelig, men har valgt å lukke saken”.

Det er siste linjen som er vedtaket. Uten denne passusen er det ikke blitt noe vedtak, og saken henger fortsatt i løse luften.

Grunnlag for mine anførsler:

Referat fra offentlige utvalg skal være offentlige. Uten at saksdokumenter følger referat er det vanskelig for andre å forstå og se sammenhenger.

Derfor må referatet skrives om slik at det beskriver temaene på møtet.

Dokumentene lagt ved som vedlegg til e-posten.

31. oktober 2017

Arvid Nødtvedt

Helse- og omsorgstjenester Sykehjem - Omsorgsbolig

År	Kråktindan Heldøgns pleie			Vente- liste	Småtindan KAD-kortids...			Vente- liste	Daltindan Demens			Vente- liste	Breifindan Demens-skjernet			Vente- liste	Omsorgsboliger 3. etasje			Vente- liste
	Rom	Belegg	Vedtak		Rom	Belegg	Vedtak		Rom	Belegg	Vedtak		Rom	Belegg	Vedtak		Rom	Belegg	Vedtak	
2017	16				12				8								20			
2018																				
2019																				
2020																				
2021																				
2022																				
2023																				

SSB: Steigen kommune: folketall pr. 2. kvartal 2017: 2549 (Tabellen viser 75 -100+ år)

År	Menn	Kvinner	Tilsammen
75 - 79	57	65	122
80 - 84	35	47	82
85 - 89	15	28	43
90 - 94	7	27	34
95 - 99	4	7	11
100 år eller eldre	0	1	1
Totalt	118	175	293

Andel eldre om 5 og 10 år. (Fremskrevet fra statistikk SSB/ 2. kvartal 2017)

70-74 år	99	80	179	2022 (5år)
65-69 år	98	96	194	2027 (10 år)
			373	"Nye" 80-åringar om 10 år
				Tilnærmet

Tentativ avgang i tidsrom vises ikke i tabellen. Men sifrene gir uansett et visst perspektiv over utfordringer, og hvilke planer og tiltak som må innledes.

SSB beregninger viser at levealderen for dem som blir født i dag i Steigen kan bli 80 år for menn og 83 år for kvinner. Nasjonale undersøkelser viser at behov for omsorgstjenester tiltar rundt 80-årsalderen, og at gjennomsnittlig 20 % av 80-åringar vil få behov for heldøgns omsorg i sykehjem. Prognose for levealder i Steigen for nåværende befolkning har vi ikke funnet. Men SSB sine anslag sammen med alderssammenheng i henhold til tabell, samt lokal kunnskap kan være et bra beregningsgrunnlag. Det en kommer fram til kan jevnføres både i forhold til dagens ressurser, og forventede ressurser og kapasitet for et bestemt tidsrom.

Opplysninger om kapasitet ved forskjellige omsorgsplasser er hentet fra kommunens hjemmeside. Tabellstatistikk fra: <http://ssb.no/kommunefakta/steigen>

Arbeids- og sosialdepartementet administrerer Lov om kommunale og fylkeskommunale elderåd

(Med forskrifter)

Historikk i e-posten indikerer utfordringer elderrådet står overfor. Veileder og vedtekter beskriver mandat og oppgaver. Det holdes kurs for medlemmer av elderråd der man gjennomgår elderrådenes rolle, ansvar, oppgaver, hvordan man skal være synlig, tilgjengelig og være en "ombudsinstans" for eldre. Det betyr: elderrådet skal representere de eldre.

Det aller meste som angår Eldres rettigheter, eldre i helse- og omsorgstjenesten, institusjoner m.v bestemmes i kommunestyret. Derfor er det viktig at brukere og omsorgspersoner er bevisst på dette, og bruker elderrådet aktivt for å påvirke politikken. De fleste budsjettpostene vil/kan på en eller annen måte ha betydning for den eldre befolkning, hjemme eller på institusjon. Et kompetent, engasjert og utadvent elderråd er avgjørende for at man skal lykkes.

I alle publikasjoner og anvisninger om elderrådets oppgaver går det igjen at man skal være tidlig inne i en sak. Når den er kommet til formannskapet har administrasjonen (rådmannen) allerede konkludert med tall og saksframlegg. Da er det for seint. Uttalelser når saker er havnet i kommunestyret har aldri ført til noen ting, der er det da i hvert fall små sjanser for å bli hørt, hvis det ikke er åpenbare feil.

Saker som er aktuelle nå er:

- Omorganisering av omsorgstjenesten
- Innføring av velferdsteknologi
- Stortinget har vedtatt å oppheve den 25 år gamle elderrådsloven (Se vedlegg)
- Trange budsjett kan få konsekvenser for tjenestetilbudet i eldreomsorgen

Disse sakene krever aktiv medvirkning i saksforberedelsen til kommunestyret:

- **Toget er gått** for å ha innflytelse på beslutninger i f.k. kommunestyre, der helse- og eldreomsorg står overfor en korsvei. Det burde vært tatt skritt for å være deltaker (i det minste observatør) i prosessen slik som jeg har argumentert for. Min oppfordring til en konkret handling er neglisjert.
- **Velferdsteknologi:** Det er ikke for seint å begjære at brukerne (pasienter/beboere) skal være representert i en styringsgruppe. Noen kommuner har fått dette til. Mange venter at elderrådet tar tak i dette. Ikke vente på invitasjon.
- **Elderrådsloven** skal erstattes med en paragraf i kommuneloven, vedtatt av Stortinget for et halvt år siden. Dette skal kommunen kjenne til. Elderrådsmedlemmer, administrasjon og folkevalgte må være godt kjent med rådets rolle, mandat og rettigheter. *Elderrådsarbeid bør være en del av opplæringen for ansatte og folkevalgte.* Medlemmer av elderrådet må få delta i *folkevalgtopplæringen*, og elderrådsarbeid skal *være en del av folkevalgtopplæringen*. Skal Steigen elderråd ha status og innflytelse må dette bli omforent med administrasjon og i det politiske miljø.
- **Steigen har knappe økonomiske ressurser**, og situasjonen i helsetjenesten er følgelig labil. Elderrådet må ha faste avtalte rutiner med kommunen som sikrer informasjon og medvirkning hvis vanskelige situasjoner oppstår.

Dette er grunnleggende for at elderrådet skal skjøtte oppgaven den er satt til. Å *forvente* å bli hørt sier lite, *hvis det ikke også* står for reell påvirkning, som å få saker utsatt, stoppet eller forandret. Man kommer ingen steder ved å vente på invitasjon.

Elderråd er avhengig av godt omdømme i befolkningen. Det skal ha autoritet i det politiske miljø, og i foretak som betjener eldre. Man skal være klar over at det hersker en oppfatning om at det mangler noe her. Partene skulle bygge relasjoner for å kunne kommunisere saklig og forsvarlig.

Behandlingen av endringer i elderrådsloven må følges tett, og eventuelle høringer må samordnes med kommunen.

Dette skulle vise at det mangler ikke på faktiske opplysninger om forhold som vedrører de eldre.

26.11.2017

Arvid Nødtvedt (Medlem elderrådet)

Eldrerådets uttalelse til budsjettbehandling den 13. desember:

Eldrerådet har tro på at kommunestyret ikke vil gjøre vedtak som svekker tilbudet i omsorgstjenestene. Som en følge av forventet økning av eldre i kommunen venter vi at det blir gjort fremtidsrettede tiltak for å møte utfordringene ved å planlegge tilstrekkelig kapasitet i sykehjemsplasser.

Det er avdekket betydelige problemer i organisasjonen på Steigentunet, og på folkemøtet ble dette illustrert. En organisasjon som sliter er ødeleggende for engasjement og samhold og tærer på økonomien. Dette kan ikke vare ved. Eldrerådet venter at det blir tatt skritt for godt samarbeid og felles forståelse av oppgaver. Hvis dette ikke fører fram bør man søke ekstern bistand.

05.12.2017

Steigen eldreråd